

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose št. 7

Cena: Posamezna št. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: št. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 15

Gorica - 12. aprila 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

TAKO JE

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

IZJAVA IN POZIV Slov. demokratske zveze za Goriško

Ker se je oboževanje Stalina po zadnji vojni razpaslo tudi med goriškimi Slovenci, smatra Slovenska demokratska zveza za potrebno, da ob pomolu tega kulta izrazi svoje mnenje glede razkritja Stalinovih zločinov. Zato je na svoji seji dne 4. aprila 1956 sprejela naslednja

izjavo in poziv:

Sovjetski komunistični voditelji s Hruščevim na čelu, ki je glavni tajnik ruske komunistične partije, so na XX. kongresu partije v Moskvi javno izpovedali, da je Stalin sam trinoško izvajal vso oblast v državi in partiji. Dal je zapreti in pobiti veliko število ruskih komunističnih veljakov, vojaških voditeljev in strokovnjakov. Sam je zasnoval razne zarote in atentate in jih ukazal izpeljati. Dal je umoriti Kirova, tajnika partije v Leningradu in člana centralnega komiteja boljševikov. Zaradi tega je potem preganjal ljudi, ki se mu niso pokoravali in ki so bili njegovemu častihlepju in oblastželjnosti na poti, ter jih dal pobiti na tisoče. Trdijo, da je dal zastrupiti Maksima Gorkega, socialističnega pisatelja svetovnega slovesa. Slepo je verjel Hitlerju, s katerim je bil sklenil pogodbo o nenapadnosti. Ni pa verjel svojim generalom, ki so zvedeli za dan in uro nemškega napada na Rusijo. Sposobnih generalov ni maral poslušati. Danes mu očitajo, da jim je večkrat vsilil svoje strateške načrte. Tako je ob eni sami priliki povzročil izgubo 600.000 vojakov. To je le nekaj zločinov in napak tega komunističnega voditelja, katerega so tudi pri nas kovali v zvezde.

Slovenska demokratska zveza pa pri tem

ugotavlja

naslednja dejstva:

1. Ves svobodni svet je že davno obsodil Stalinove in sploh komunistične zločine, katere sedanji komunistični voditelji šele danes odkrivajo in obsojajo.

2. Vsa razkritja ogabnih in zločinskih dejanj prav nič ne spreminjajo dejstva, da je Leninov komunistični program ostal vedno enak in da je njegov končni cilj trajna komunistična diktatura na vsem svetu.

3. Vse komunistične revolucije in diktature — tudi diktatura jugoslovanske kompartije pod vodstvom Tita, Rankoviča, Kardelja, Kraigherja in tovarišev — se vzdržujejo samo s terorjem. Ustrahovanje so občutili tudi Slovenci na Goriškem. V avgustu 1947 so komunistični teroristi ugrabili Slavka Uršiča iz Kobarida, soustanovitelja Slov. dem. zveze za Goriško, člana njenega prvga odbora in urednika »Demokracije«. Že prej pa so pobili 12.000 slovenskih fantov, ki so bili vrnjeni s Koroškega. Medvojne žrtve komunizma pa so neštivilne in jih nikoli ne bo mogoče popolnoma ugotoviti.

4. Ustanovitelj boljševiške partije Lenin je zasnoval teorijo trajne proletarske diktature. Oznanjeval je in dal izvršiti množične pokolje. Zaradi neumne gospodarske politike je v Ukrajini, bivši žitnici Evrope, umrlo za lakoto več milijonov ljudi. Njegovo delo je nadaljeval Stalin, čigar nasledniki Hruščev, Bulganin, Malenkov, Mikojan in drugi niso nič boljši, ker še danes držijo v sibirskih koncentracijskih taboriščih na milijone ljudi, med katerimi je največ kmetov in delavcev. Prav taki zločinci so češki komunistični voditelji, ki so dali ubiti sina velikega Masaryka, in ogrski Rakosi, ki je dal ministra Rajka obsoditi na vešala, a ga zdaj proglašajo za nedolžno žrtev Stalinovega nasilja. Izvzeti ne moremo niti Tita in njegove tovarišije, ki je zakrivila smrt sto in sto tisočev državljanov, ki je upropastila jugoslovansko gospodarstvo, uničila svobodnega kmeta in oropala vse ljudstvo politične, kulturne, gospodarske in verske svobode.

5. Sedanji voditelji ruskega komunizma obsojajo Stalina le zaradi zločinov, katere je zagrešil nad komunisti samimi, nad člani partije, ne pa tudi zaradi drugih še večjih zločinov nad nekomunističnimi kmeti in delavci.

Zaradi vsega navedenega Slovenska demokratska zveza za Goriško

smatra,

da ima obsodba Stalina od strani komunističnega vodstva samo namen, preslepiti in uspavati moralno, politično, gospodarsko in vojaško pripravljenost svobodnega sveta, katere se svetovni komunizem boji.

Zato

poziva

vse svoje člane in somišljenike ter vse Slovence v zamejstvu, naj ne verjamejo nobeni komunistični propagandi, kajti kakor je bila lažniva propaganda za Stalina, tako je lahko lažniva vsaka druga komunistična propaganda. Slovenci naj ohranijo zvestobo demokratičnim načelom in naj vedno in povsod podprejo slovenske protikomunistične politične organizacije, ki so od vsega začetka obsojale komunistični teror in zločine.

Gorica, 4. aprila 1956.

Slovenska demokratska zveza za Goriško

Adenauer-Mollet

Po poročilih iz Bonna se bo nemški kancler Adenauer v kratkem sešel s francoskim ministrskim predsednikom Molletom. Državnika bosta proučila mednarodni položaj ter podrobno razpravljala o vprašanju razorožitve, glede česar sta si Nemčija in Francija precej v navzkrižju. Mollet je izjavil, da bi morali razorožitvi dati prednost pred nemškim zedinjenjem. Nemci pa zagovarjajo vprav nasprotno stališče.

Kuznecov v nemilosti

V Sovjetski zvezi so odstavili admirala Kuznecova od vrhovnega poveljstva sovjetske mornarice. Njegovo mesto je prevzel admiral Gorškov.

Kuznecova so v preteklem februarju vrgli tudi iz centralnega odbora komunistične partije. Nekaj časa so pravili, da je obolel, zdaj so pa kar odkrito priznali, da je mož padel v nemilost. Kaj je admiral zagrešil, ni še znano.

Borba za Ciper

Grški zunanji minister Theotokis je v poslanski zbornici v Atenah izjavil, da bo njegova vlada skušala urediti ciprsko vprašanje z neposrednimi pogajanjimi z Veliko Britanijo. Ta pogajanja pa bo po njegovem možno obnoviti le, če bodo Britanci izpustili iz internacije nadškofa Makariosa, ki je edini zastopnik ciprskega prebivalstva.

Theotokis je ob tej priložnosti znova poudaril, da ostaja njegova država še nadalje zvesta atlantskemu zavezništvu, ter da bi želela izboljšati odnose tudi s sosedno Turčijo. Odnosaji s to državo, ki so bili prej zelo prisrčni, so se skalili prav zaradi Cipra. Grčija — je nadaljeval zunanji minister — bi želela imeti dobre odnose tudi z vsemi ostalimi deželami, vstevši Sovjetsko zvezo, če bi se ta nehala posluževati skrajnih levičarskih prevratnežev za širjenje komunizma v Grčiji.

Kar se tiče Bolgarije, je Theotokis povedal, da je obnovev rednih odnosov odvisna od izvedbe mirovne pogodbe, to je od plačila vojne odškodnine, ki jo Bolgarija dolguje Grčiji. Ureditev odnosov z Albanijo je pa odvisna od vrnitve ujetnikov.

Šp. Maroko neodvisen

Preteklo soboto so se v Madridu zaključila špansko-maroko pogajanja s podpisom skupne izjave, ki določa načela, na katerih bodo sodelovali bodoči odnosaji med Španijo in španskim Marokom.

Španija priznava Maroku neodvisnost, to je popolno državno suverenost ter pravico do lastne vojske in lastnih diplomatskih zastopstev. S tem so storili konec protektoratu, ki ga je Španija opravljala nad Marokom od leta 1912 do danes. Iz skupne izjave je dalje razvidno, da se Španija obvezuje spoštovati maroško enotnost ter da je pripravljena nuditi sultanu vso pomoč, zlasti v pogledu obrambe in odnosajev s tujino.

S posebnimi dogovori bosta Španija in Maroko določili, kakšno naj bo v bodoče sodelovanje med obeh deželama in kako naj izvedejo prenos zakonodajne in upravne oblasti na maroško vlado.

Socialisti in komunisti

Vodstvo Socialistične internacionale, ki je zasedalo pretekla dni v Londonu, se je izreklo proti kakršnekoli sodelovanju s komunisti. »Mi — je izjavilo — nimamo nič skupnega s komunisti in med nami ni možno nobeno zblizanje. Komunisti so popolnoma popačili pojem socializma. Mi verjamemo v demokracijo, komunisti jo pa zanikajo. Mi se potegujemo za človečanske pravice, komunisti jih pa grobo tepajo. Obsodba Stalina in njegovih metod ni bistveno spremenila značaja komunističnega režima, ki bo tako še nadalje ostal diktatorski, pa čeprav pod kolektivnim vodstvom.«

S tem sklepom je Socialistična internacionala zavrnila komunistično ponudbo za ustanavljanje tako imenovanih ljudskih front.

Socialisti, ki so prav tako kot komunisti marksisti, so s to odločitvijo dali lep nauk tistim katoličanom, ki se še vedno in kljub vsemu ogrevajo za sodelovanje s komunisti.

Adenauer pojde v ZDA

Nemški kancler Adenauer bo v začetku junija odpotoval v Združene države, kjer mu bo neko vseučilišče podelilo častni doktorat. Čeprav njegov obisk ni uradnega značaja, bo Adenauer vendar odšel tudi v Washington, kjer se bo sestal s predsednikom Eisenhowerjem in zunanjim ministrom Dullesom.

Molimo za naš rod!

(ROJAKOM V PREMISLEK)

Mati — domovina — Bog, to so tiste tri žive svetinje, ki bi morale na poseben način blazeti v prsih vsakega zavednega Slovence od zibel do groba.

Niso sicer enakovredne — med njimi je velika vrednostna razlika — so pa vendar vse tri, vsaka po svoje in v svojem redu nekaj svetega, t. j. posebno vrednega in izredno častiljivega.

Že sama narava in kulturni čut tako učita, da je vsako dobro in plemenito človeško srce gojiti neko posebno ljubezen do rojstne matere, do svojega rodu, navse pa do Boga. Moč in globina ljubezni sta namreč razvrščena po različno visokih stopnjah iz navedene vrednostne lestvice: največjo ljubezen, razumljivo, zasluži Bog, ki mu gre brezpogojno prvo mesto v našem srcu; drugo mesto pa si pri odraslem človeku (pri otroku je mati po navadi kar na prvem mestu) delita mati in domovina.

Kako pokvarjen, surov in hudoben pravimo, da je otrok, ki lastne matere ne spoštuje in ljubi. Prav isto velja tudi za družinskega očeta. Bog je ukazal in postavil kot pogoj sinovske sreče spoštovanje do svojih staršev. Seveda so tudi starši dolžni v prvi vrsti ljubiti svoje lastne otroke pred tujimi. Cela družina mora biti prepojena z duhom velike medsebojne ljubezni. Kjer vlada ljubezen, tam je družina srečna.

Domovina pa je kakor vsi naši očetje, vse naše matere, bratje in sestre, združeni v eno narodno celoto, ki jo veže ista kri, isti jezik, isti običaji in navade, ista omika, podobno mišljenje, kulturni nivo in izobrazba, ista usoda, potrebe, težnje in želje. Poleg tega še krog drugih sorodnikov in prijateljev ter znancev — vse to je vzgojenemu človeku potrebno, da mu ni dolgčas, ker je namreč ustvarjen kot družabno bitje in ne kot samotar, tudi ne kot tujec med tujci, marveč kot domačin med svojimi. In še lepota naravno ljubljene zemlje, polja, hribovi in doline, pa naše premile pesmi, knjige in umetnost, šumeči gozdovi, zelene poljane in livade, zlasti pa globoka vera in morala in še drugo, to je dolga vrsta stvari in vrednot, ki poveljuje in odlikuje tisto ljubo in drago ime »domovina«, ki torej v vsej pravici zasluži za Bogom velik del naše ljubezni in visoko mesto v našem srcu.

Rojaki, dovolite mi vprašanje: Ali je v resnici tako? Nam je zares naš rod s svojo usodo pri srcu v potrebni veliki meri, posebno v teh težkih in bridkih dneh, ki jih preživljamo?

Kakšen sramoten greh je narodno odpuščanje ali izdajstvo ali kakorkoli pomanjkljiva tozadenna ljubezen do našega rodu ter kakorkoli okrnjena narodna zavest!!

Toda pomnite: Ne zadostuje narodna zavest v ustih ali na papirju ali v nespametnem navdušenju. Potrebno je notranje prepričanje, neizbrisna notranja zavest in neomajna ljubezen, zasidrana globoko v duši, tako da nikoli ne splahne in se nikoli ne spreizve; marveč trajno živi, gori, dela in trpi, pa se tudi neustrašeno bori za vse pravice in narodno korist, kjer se more, kadar in kakorkoli je potrebno.

Ker pa v življenju prav vedno, morila ravno v tem pogledu grešimo, potrebujemo predvsem Boga in Njegovo pomoč, ker brez Njega tako rekoč ne moremo ničesar, ker je On tako določil, da nas odvadi ošabnosti in žaljive brezbriznosti ter nerazumljive neodvisnosti, ko je vendar On Najvišji, Prvi in Poslednji v vsakem smislu. Zaradi naštetih in drugih razlogov hoče Vsemogočni, da ga kličemo ponižno na pomoč, in to pogosto, zlasti pa še ob izrednih časih.

Ni dovolj, da delamo in vzdihujemo po boljših časih, treba je po krščansko si prizadevati v ta namen. To pa naredimo z molitvijo. Pametno pravi pregovor: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! — Storigo torej najprej to našo dolžnost: molimo za naš rod in izprosimo si božjo pomoč, in Bog nam bo pomagal! Sprejmite moj predlog: vsaj pet očenavev na dan za naš rod!

Š.M.

Gomulka na svobodi

Bivšega tajnika poljske komunistične partije, Gomulko, so rehabilitirali in izpustili iz ječe. Z njim vred je spet zagledalo beli dan mnogo drugih oseb, med temi nad 20 častnikov. Gomulko so zaprli leta 1949, češ da je zašel na kriva pota. Njegova osvoboditev je posledica sedanje kampanje proti Stalinu.

Ni dolgo tega, ko so prav tako rehabilitirali nekdanjega madžarskega notranjega in zunanjega ministra Laszla Rajka. Razlika je le ta, da je Rajk že mrtev, Gomulka pa še živ. Laszlo Rajk je bil obesen jeseni leta 1949 kot ameriški vohun, agent nemškega Gestapa ter kot prirepanik tedanjega voditelja jugoslovanske politične policije Rankoviča. Zdaj je kar čez noč spet postal vzgleden komunist in rodoljub, kateremu se je zgodila krivica in je padel kot žrtev lažnih spletk. Najzanimivejše pri tej stvari je to, da se je Rajk na procesu priznal za krivega vseh naprtenih mu dejanj.

NAŠ TEDEN V CERKVI

15. 4. nedelja, 2. povel.: sv. Anastazija, m.
16. 4. ponedeljek: sv. Benedikt Jož. Labre, sp.
17. 4. torek: sv. Anicet, p., m.; sv. Rudolf, sp.
19. 4. četrtek: sv. Leon IX., p.
20. 4. petek: sv. Konrad Parzhamski, sp.
21. 4. sobota: sv. Anzelm, c. uč.

SV. BENEDIKT JOŽEF LABRE (1748-1783) je želel biti redovnik. Vstopil je h kartuzijanom, pa je od njih kmalu prestopil k trapistom, a je moral izstopiti zaradi bolezni. Zato je sklenil živeti med svetom, a popolnoma ločen od njega, v popolnem uboju in stalni molitvi. Potem ko je poromal k najodličnejšim božjepot-

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je rekel Jezus farizejem: »Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da svoje življenje za ovce. Najemnik pa in kdor ni pastir in ovce niso njegove vidi volka priti in ovce popusti ter zbeži in volk ovce pograbi in razkropi. Najemnik pa zbeži, ker je najemnik in ga za ovce ni skrb. Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in moje poznajo mene. kakor Oče pozna mene in jaz poznam Očeta; in svoje življenje dam za ovce. Še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati: in poslušale bodo moj glas in bo en hlev in en pastir.«

KAJ IMAM OD VERE?

Jezus je naš dobri pastir. Kdor njemu sledi, se ne zgubi; Jezus ga vodi na dobro pašo. Zato je nespametno govorjenje, da življenje po veri ne prinaša nič koristi. — Kaj imaš od vere?

Gotovost. Če ste se križajo v našem življenju. Kaj je pravo? Kaj je zmota? Kako neodločen je korak, če ne veš, ali greš po pravi poti ali ne.

nim cerkvam v Italiji, Švici, Franciji in Španiji, se je nastanil v Rimu. Tu je hodil od cerkve do cerkve in častil Sv. R. T. Ni prosil miloščine ne prenočišča. Vse je prepustil božji Previdnosti, ki ji je služil. Dan za dnem je prejemal potrebno hrano oz. miloščino in prenočišče, tako da je še drugim dajal. Rimljani so ga že za časa življenja imeli za svetnika. Bog ga je proslavil z mnogimi čudeži.

Ni vsak za samostan, vsak je pa dolžan služiti Bogu v svojem stanu.

Labrejev zgled kaže demokratičnost Cerkev. Vsak more, čeprav berač, doseči najvišjo čast in zveličanje, če živi po Jezusovih naukih. — Svet in njegovo poželenje mine, duši pa ostanejo njena dobra dela in — Bog.

Kako klavrnino je delo, če ne veš, ali delaš prav ali ne. Mala zapreka te že odvrne od takega dela. Dvom vpliva na človeka porazno: si oblak, ki ga veter podi semtertja; si šiba na vodi, ki se vedno tresce. Človek v dvomu — ni mož velikih dejanj; tudi ni mirnega srca.

Če živiš po veri, veš da greš po pravi poti. Imaš gotovost. »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jan 14,6). »Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi« (Jan 8,12). Zato si mož odločne volje: bodisi napram stanovskemu dolžnostim, skrbiš n. pr. za družino, si zvest gospodarju, si pravičen do delavca, ne lenuhariš itd.; bodisi napram različnim skušnjavam: skušnjava te n. pr. ne zapelje do nezvestobe v družini, do nepoštenosti napram sosedu, do pohujšljivosti v družbi, do nedostojnosti s samim seboj. Saj moraš pač tako živeti kot te vera uči; bodisi napram križem in težavam; težave te ne spravijo iz ravnotežja. »Bog je dal, Bog je vzel, češčenno bodi njegovo ime« (Job 1,21). »Vate, Gospod, sem zaupal, na vekomaj ne bom osramočen.« Glej, če živiš po veri, imaš mirno vest, gotovost, moč! To pa že nekaj velja.

Iz življenja Cerkve

IZ VELIKONOČNEGA NAGOVORA SV. OČETA

»Vera je tvoj luč in hrana življenja; je zastava, ki se ji bo namahnili zmaga v duhovnem boju, ki ga mora vzdržati vsak kristjan, kakor izrecno pravi apostol sv. Janez: To je zmaga, ki premagal svet, naša vera!

Vendar ni vsaki veri zagotovljena zmaga... Zmaga je zagotovljena tisti veri, ki se spreminja v dela pravičnosti, v izpolnjevanje zapovedi in dolžnosti.

Bil bi pa samo videz vere, ki je obsojen na poraz, tisti negotovi občut krščanstva, rekli bi mehkužen in prazen, — ki ostaja samo v razumu in v srcu; ki ni postavljen za osnovo in krono ne zasebnega in ne javnega življenja; ki vidi v krščanskih zakonih samo človeško etiko solidarnosti in neko sredstvo za pospeševanje dela, tehnike in zunanjega blagostanja.

Tisti, ki vihtijo to sleparsko zastavo mahavega krščanstva in se ne pridružijo Cerkvi v njenem nedolžnem boju, ko hoče sedanjemu rodu rešiti večne duhovne vrednote, povečujejo zmedo in postajajo tako zavajniki Kristusovih sovražnikov. Takšni so posebno tisti kristjani, ki so se dali prevarati ali ustrahovati, da sodelujejo pri dvomljivih sistemih materialnega napredka, kateri zahtevajo v zameno odpoved nadnaravnim načelom vere in naravnim pravicam človeka.«

KARDINAL MINDSZENTY

Milanski dnevnik »Corriere della Sera« je objavil lep članek pod naslovom: Obešeni po pomoti. V članku govori o znanem ogrskem komunistu Rajku, ki so ga leta 1949 obsodili na smrt in o katerem sedaj govorijo, da so ga usmrtili po nedolžnem. Članek poudarja dejstvo, da je Rajka tožil pri procesu javni tožilec Gyula Alapi, ki je bil za tožileca tudi pri procesu proti kardinalu Mindszentyju. Če so sedaj priznali, da je bil Rajk obsojen po nedolžnem, zakaj pa ne priznajo, da je bil tudi kardinal Mindszenty obsojen po nedolžnem? se vprašuje dnevnik.

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI V SLOVENIJI

Kako so v Sloveniji doživljali veliko noč po novih obredih, naj nam povedo naslednje vrstice iz pisma:

»Procesija je bila ob veliki udeležbi ljudi. Letos, ko je po novem, da so obredi velikega tedna prestavljeni na večerne ure, smo doživljali spomin zadnje večerje, velikega petka in še velike sobote, kot še nikoli. Mnogi so zato zelo hvaležni svetemu očetu.«

CERKVENA POROKA V SOVJETSKI ZVEZI

Neka 60-letna učiteljica je objavila v glasilu sovjetske komunistične mladine »Komsomolskaja pravda« članek, v katerem se pritožuje, da je cerkvena poroka v Sovjetski zvezi še vedno zelo v navadi. To dejstvo pripisuje lepoti poročnih obredov v cerkvi. »Cerkveni obredi — pravi njeno pismo — so zelo privlačni, zlasti za mladi, in naši sovjetski pisatelji in umetniki bi si zato morali izmisliti kak lep civilni obred, ki naj bi nadomestil poroko v cerkvi.« — Matičar bo torej postal tudi duhovnik.

PRIPRAVE V LURDU

V Lurdu so v načrtu veličastna dela. Za stoletnico prikazovanj leta 1958 nameravajo dovršiti podzemsko cerkev, ki bo mogla sprejeti nad 20.000 vernikov. Posvečena bo sv. pap. Piju X. Lurški škof je povedal, da je v načrtu tudi gradnja velike bolnice, ki bo imela 900 postelj. Francoska dobrodelna organizacija namerava zgraditi tudi dom za revne romarje. Prvi paviljon tega doma je posvečen papežu Piju XII. in je namenjen romarjem, ki jih pošilja sveti oče. Ti bodo uživali vsi oskrbo brezplačno. Vse stroške bo nosila omenjena organizacija.

GROZODEJSTVA KITAJSKIH KOMUNISTOV

Zadnja številka revije »Time« obtožuje kitajski komunistični režim, da je zagrešil največji organizirani pokol v zgodovini človeštva. Odkar je prišel na oblast Mao-Tse-Tung, so pomorili okrog 20 milijonov ljudi, po raznih koncentracijskih taboriščih pa je okrog 23 milijonov ljudi. Revija pripominja, da so v krvoločnosti kitajski komunisti daleč prekosili svoje učitelje iz Rusije. Kitajska sodišča se ravnajo

po pravilu, ki ga je dal leta 1949 Mao-Tse-Tung sam: Reakcionarji nimajo pravice, da bi povedali svoje mnenje. Obsojeni so torej na brezpravnost.

Od 6475 tujih misijonarjev je sedaj na Kitajskem samo še 11 duhovnikov in 14 sester franciskank. Od duhovnikov jih je 8 v zaporu, 3 pa so konfirirani v lastnem stanovanju.

PREGANJANJE VERE

Članice Katoliške akcije iz 34 držav, ki so se zbrale na kongresu v Rimu, so poslale organizaciji Združenih narodov spomenico, v kateri protestirajo proti verskemu preganjanju v komunističnih državah. V spomenici zahtevajo obširno preiskavo o kršenju človeških pravic in verske svobode v državah pod rdečo zvezdo.

SPREMEMBA V KOLEDARJU

Do letos smo praznovali vsako leto v sredo po drugi povelikonočni nedelji praznik Varstva sv. Jožefa. Ta z letošnjim letom odpade. Namesto tega praznika je sv. oče ustanovil praznik sv. Jožefa delavca, ki se bo odslej naprej obhajal na prvi dan majnika. Tako ne bo v sv. Jožefu, poznanim delavcu iz Nazareta, samo posebejno dostojanstvo ročnega delavca pred Bogom in pred Cerkvijo, ampak bodo imeli v njem delavci in njihove dru-

Spomini na sovjetska taborišča

SOVJETSKO PREBIVALSTVO IZVEN TABORIŠČ

Potovali smo pomešani z drugimi civilnimi potniki. Ti so se takoj začeli zanimati od kod in kaj smo, kam gremo itd.

V pogovoru s temi ljudmi mi je postalo jasno, da oni sami dobesedno nič ne vedo za obstoj taborišč za prisilna dela v svoji domovini. Njihovo začudenje ob našem pripovedovanju je bilo pristno in ganljivo: nobenega dvoma nisem imel, da so žele iz naših ust zvedeti bridko resnico.

Med potniki je bilo zlasti precej mladih častnikov in študentov, ki so se vračali iz svojih službenih mest v Moskvo na počitnice, odnosno na dopust. Srčno dobri, simpatični ljudje! Odprto in prijateljsko so se z nami razgovarjali... Ko so zvedeli, koliko denarja smo imeli za hrano, so nas prijazno povabili s seboj v jedilni voz!...

DANASNJA SOVJETSKA MLADINA

Iznenadila me je skromnost ruske mladine. Njihove življenjske razmere, plača, stanovanje, vse je zelo skromno. A se nič ne pritožujejo; z malim so zadovoljni in niti ne izražajo želja po kakih večjih udobnostih.

Pripovedovali so mi o svojih načrtih za bodočnost. V njih se je zrcalila skrb, kako bi v svojem življenju kaj koristnega ustvarili. Materialni problem jim je delal še najmanj preglavic.

Čudno! Ta mladina, ki jo dan za dnem hranijo z izključno materialističnimi nauki, je dejansko veliko bolj nagnjena k idealizmu...!

Pri nas na zapadu vidimo ljudi, ki se ustavljajo ob izložbah in tuhtajo, kako bi se dalo spet kaj novega nase obesiti. Za kaj takega v Sovjetski zvezi ni smisla. Morda, ker so njihove izložbe brez okusa, skoro prazne? Že mogoče, ne vem. Toda prav ta popolna brezbriznost ruske mladine za materialne dobrine, se mi je zdela najboljše priprava za njen duhovni prepord.

Res, da vsa njihova dosejanja vzgoja sloni na brezboštvo. In današnja sovjetska mladina je v resnici sprejela brezboštvo za svoj edini znanstveni svetovni nazor. Če bi pa imela priliko in možnost seznaniti se v celoti z resnicami naše sv. vere, sem prepričan, da bi se jih ta mladina z navdušenjem oklenila. Naj navedem zgled.

V oddelku je bil študent vseučilišča za tuje jezike. Zanimala ga je predvsem angleščina. Prišel sem razgovor v angleščini, pa ni nič razumel. Vprašam ga:

»Kako to? Že 5 let obiskujete univerzo za tuje jezike, pa ne razumete žive angleščine?!

Povedal mi je, da je ves pouk povečini samo teoretičen, ker ni profesorjev, ki bi jezike praktično obvladali. Vprašal me je zatem, katere jezike še govorim. Ko je dobil odgovor, je takoj poklical prijatelja, kateremu me je predstavil z vidnim spoštovanjem. Istočasno je prisedel k nam mlad častnik, ki me je želel poznati. Predstavil sem se in ko je slišal, da sem duhovnik, je vzkliknil: »Ah! Nekaj trenutkov je nepremično strel vame, zatopljen v svoje misli... Potem pravi: »Povejte mi... tako... čisto odkrito... brez ovinkov... ali vi verujete v Boga ali ne verujete?«

»Kakšno vprašanje! Seveda verujem! Zastonj nisem duhovnik!«

»Da, ampak kako morete vi, ki ste ve-

zine mogočnega zavetnika.

Spomin apost. Filipa in Jakoba, ki smo ga obhajali prvega majnika se prenese na 11. majnik.

Letos bomo tudi obhajali praznik Marije Kraljice, ki je določen za zadnji dan majnika, kot krona meseca posvečenega nebeški Kraljici. Izjemoma mora letos ta praznik pasti na dan prvega junija, ker je 31. maja praznik Sv. Rešnjega Telesa.

IZ FATIME

Pretekli torek je umrla v Aliustrel na svojem domu Olimpija Marto, mati Francika in Hijacinte, ki se jima je prikazala Marija leta 1917. Imela je 86 let. Oče obeh otrok je še živ, kot tudi štirje bratje. Pogreb je bil zelo veličasten, saj so prisli mnogi zelo oddaleč, da počastijo spomin skromne, a svete ženske.

ZADOVOLJSTVO NEMSKEGA KANCLERJA

Kancler Adenauer je izrazil svoje živo zadoščenje, ker je sv. oče odločil, da se bo prihodnji mednarodni evharistični kongres vršil leta 1960 v Muenchenu v Nemčiji. Pomožni škof Neufausler je izjavil, da je vse katoliško prebivalstvo mesta veselo za izkazano čast in da bo verniki iz vseh dežel sprejelo z največjo gostoljubnostjo in prisrčnostjo.

liko študirali in toliko doživeli, še verjeti v Boga?«

»Zakaj bi ne mogel verjeti?«

»Pa saj veste, da vera nasprotuje znanosti.«

Obrazložil sem mu tedaj omejenost znanosti in obsežnost vere, nesoglasje znanstvenikov in teologov, ter skladnost vere in znanosti. Govorili smo še o sv. pismu — pri tem je omenil, da njegov oče silno rad prebira sv. pismo — in ob koncu je priznal:

»Mi od vsega tega ne vemo nič. Učili so nas vse kaj drugega. Zato nam je težko razumeti to, kar nam pripovedujete. Nimamo možnosti, da bi svobodno študirali in razglabljali. Moramo pač vzeti to, kar nam dajo. Drugega mi ne znamo in ne vidimo...!«

Ako bi sovjetska mladina uživala svobodo verske izobrazbe, kakor jo uživa mladina drugod po svetu, bi danes v katoliških vrstah zavzemala prvo mesto.

Opazil sem namreč pri njih posebno nagnjenje k misticizmu. Vsakdanja resničnost jih pušča prazne in nezadovoljne; iščejo kaj bolj idealnega. Protestantske sekte imajo precejšen vpliv na rusko dušo. Posebno protestantski baptisti jih s svojimi posebnimi metodami kmalu pridobijo. Brez vsakih zunanjih ceremonij, jih povabijo v družbo domačih prijateljev; tam razpravljajo o svojih problemih in pojo romantične melodije...!

V takem prijateljskem vzdušju išče sovjetska mladina zadoščenja in rešitve svojih versko-intimnih problemov.

Verska svoboda v Sovjetski zvezi...! Slušam govoriti, da so baje sedaj vse ruske cerkve polne...!

Jaz seveda nisem mogel pregledati prav vseh cerkva širom Sovjetske zveze! Ogledal pa sem si jih vsaj nekaj in sicer v mestu Kazanu, kjer sem moral svoje potovanje do Moskve za več ur prekiniti. Kazan je prestolnica socialistične sovjetske republike Tatarov in šteje več kot 400.000 prebivalcev. Pred revolucijo je ruska cerkev imela v tem mestu važen misijonski center. Tukaj je bil tudi sedež ene izmed 4 cerkvenih ruskih Akademij.

Naš vlak je dospel tja zjutraj zgodaj; zvezo za Moskvo je imel šele pozno zvečer. Kaj naj počnem ves božji dan? Izkoristil sem priliko in šel v mesto, da si ga ogledam. Na sebi sem imel še obleko iz taborišča; moja dolga brada ni vzbujala v Kazanu nobene pozornosti; zgledal sem čisto navaden Tatar.

Spominjal sem se nekoliko nekega starega spisa cerkvenih spomenikov tega mesta in upal, da si jih bom od blizu ogledal.

V daljavi sem na griču zagledal obrisk kupole. Napotil sem se v tisto smer. Starodavna katedrala se mi je predstavila, v vsej svoji revščini; okna vsa razbita, polomljeni križi so žalostno viseli navzdol, povsod nesnaga in ruševine... Ravno sem se približal glavnemu vходу, ko opazim oboženo stražo, na zidu pa tablo z napisom: »Arhivi partije.«

Rekel sem si: to ni zate...!

Nadaljeval sem pot skozi nižje predele mesta. Kmalu sem zagledal drugo majhno cerkvico. Na vhodu je visel napis: »Benein in miloc. Vstopil sem, da se na lastne oči prepričam, kako je v notranjščini: gole stene, veliko nesnage in v nos mi je udarjal močan smrad po bencinu...!

(Nadaljevanje)

Ruska znanost

Komunisti kaj radi očitajo katoličanom in katoliški Cerkvi nazadnjaštvo. Oni sami se pa hvalijo, kako so napredni, kako napredujejo v znanosti; da bodo s pomočjo znanosti ovrgli katoliške verske resnice. In tako naprej.

Marsikaj smo zadnje čase slišali o delovanju komunizma v Rusiji in po drugih državah pod Stalinovim vodstvom. Zvedeli smo, da je bilo vse to velika polomija, ki se skriva za ožanostvenim izrazom kult osebnosti.

Da so Rusi priznali, da so je prav debelo polomili, je kar hvalevredno. Pred človekom, ki prizna svojo krivdo in jo skuša popraviti, se moramo kar odkriti. Pa bodo popravili? Verjetno da ne. Prej je namreč ukazoval samo eden, sedaj bi pa radi vsi. To važno spremembo imenujemo »kollektivno vodstvo«. Kdaj bodo priznali, da je vse polomije kriv sistem in ne ljudje, ki ga hočejo izvajati?

Da bodo pa Rusi priznali, da so pod Stalinom celo zgodovino potvarjali, tega pa ne bi pričakovali. To sta jasno priznala Mikojan in znana zgodovinarica A. M. Pankratova, ki je tudi članica osrednjega odbora partije.

Tako postopanje ni znanstveno in je tudi neodpušljivo. Opravičimo lahko pomote, potvarjanja pa ne nikoli.

Iz komunističnih zgodovinskih knjig in zgodovine je izginil tudi Jezus Kristus. A te potvorbe ne bodo še priznali, ker je ni zakrivil Stalin, ampak Lenin. Do sedaj je pa Lenin še nezmožljiv.

Vse to je seveda napredek in progresizem!

Dr.

R A Z N O

TUDI V LJUBLJANI IMAJO AVTOBUSE

S prvim aprilom so v Ljubljani električno železnico nadomestili avtobusi. V prometu je sedaj 15 novih avtobusov, ki lahko sprejemajo do 90 potnikov vsak. Karoserije je izdelalo domače podjetje »Karoserije«. To podjetje izdeluje sedaj še 9 trolejbusov, ki jih bodo postopoma postavili v mestni promet do letošnjega julija. Tako je star ljubljanski tramvaj stopil v zaslužni pokoj.

PRVI TURISTI NA DALMATINSKI OBALI

Opatija in Lovrana sta dobili zadnje dni marca že prve turiste. Največ jih je iz Belgije, sledijo Švicarji, Avstrijci in Nemci. Računajo, da bo letos turistični promet na dalmatinski obali še večji od lanskega.

»FORDOVA NAGRADA«

Avtomobilska družba Ford je ustanovila mednarodno nagrado s skladom milijona dolarjev. Iz tega sklada bodo vsako leto podelili nagrado do višine 75.000 dolarjev (50 milijonov lir) posamec ali organizaciji, ki bo v tistem letu največ prispevala k mirolni uporabi atomske sile. Predsednik odbora James Killiam je izjavil, da bodo za to nagrado lahko kandidirali strokovnjaki vsega sveta, ne glede na narodnost ali politično prepričanje. Predlogi za podelitev nagrade morajo priti iz vsega sveta, zato sodijo, da bo preteklo precej časa predno bo podeljena prva nagrada.

TEŽAVE FRANCOSKIH KOMUNISTOV

Tajnik francoske komunistične partije Maurice Thorez je bil do zadnjega časa tak malik v stranki, kot je bil Stalin v Rusiji. Po zadnji obsodbi stalinizma se je znašel v neprijetnem položaju. Še bolj neprijetno mu je, ker so nedavno iz francoske partije izključili zelo poznane komunističnega intelektualca Pierna Hervéja. Pregrešil se je s tem, da je v neki knjigi (La révolution et les fêtes) kritiziral nezmožljivost nekaterih komunističnih osebnosti. Kongres v Moskvi pa je dal izobčencu prav in sedaj so se začeli časopisi zopet zanimati za njegov primer.

MISI SE BOJIJO TELEVIZIJE

Gospa E. Gordon v mestu Swanage v Angliji je doživela prijetno presenečenje, ko si je nabavila televizijski aparat. V stanovanju je imela polno miši, ki se niso bale niti rojenih sovražnic mačk. Odkar pa ima gospa televizijski aparat, so mali glodavčki zapustili njeno stanovanje.

NOVO SREDSTVO PROTI RAKU

Italijanski zdravnik Galeazzi Lisi je naznanil, da je v sodelovanju z drugimi znanstveniki odkril cepivo, s katerim bo možno pravočasno odkriti raka. Cepivo bo služilo za ugotovitev te bolezni, še preden se bodo na hrbniku pokazali kakšni simptomi.

Lisi je sporočil svoje odkritje na mednarodnem kongresu za biogenetiko v Baden Baden.

Katoliške prosvetne organizacije nestrpno čakajo dvorano

Ko so menda 1948. leta določili avditorij tudi za to, da so mogle biti v njem prireditve, smo posebno katoliški tržaški Slovenci dobili skromno možnost za svoje kulturne nastope. Avditorij v ulici Teatro Romano ni sicer odgovarjal gledališkim zahtevam, a skromen nadomestek je le bil. Letos že vso sezono avditorij predelujejo. Druge organizacije, ki dobivajo svoje velike denarne podpore ali iz Beograda ali iz Moskve, imajo v Trstu in v okolici lepe gledališke odre in velike dvorane in zato ne občutijo tako zelo, da avditorija ni. Katoliške prosvetne organizacije pa čakajo nestrpno, da bodo dela končana, in da bodo lahko imele spet svoje prireditve v tej dvorani.

Žal nam je, da ni bilo v Trstu vso sezono možno pripraviti katoliškim kulturnim organizacijam večje prireditve. To pomanjkanje smo zelo občutili. Zato pa demokratični in katoliški Slovenci ponovno ključno vladi v Rimu, naj ne prezre nas pri gradnji prosvetnega doma v Trstu. Prav letos smo videli, kaj to za nas pomeni: če se zapro vrata take dvorane, v katero moremo tudi mi iti in kamor lahko povabimo demokratične tržaške Slovence, potem nam ne preostane več ničesar. Če takega prostora ni, potem so katoliškim organizacijam odrezane korenine.

Slovenski katoliški oder je vsako sezono pripravil v avditoriju po tri, pet in več gledaliških predstav. Igral je slovenska, italijanska in tuja dramska dela. Od tod so šli igralci tudi na deželo in so igrali v tistih vaseh, kjer imajo odre.

Slovenska katoliška prosveta v Trstu je imela vsako sezono svoje slovenske večere. Na njih so predavatelji nizali poglavja iz slovenske in tuje kulture, iz literature in umetnosti. Ta predavanja so spremljali filmi in skopične slike. Vsako sezono je bilo takih kulturnih prireditev od pet do šestnajst.

Na slovenskih večerih in na posebnih glasbenih prireditvah so nastopali pevski zbori in solisti, glasbeniki in manjše pevске skupine.

V avditoriju samem je Slovenski oder po vojni priredil tri predstave opernih del, religioznega značaja, tudi spremljavo orkestra. Posebno Geržičeva opera Miklavž prihaja se je zelo obnesla in je bil veliki avditorij dvakrat poln.

Visoko raven so dosegli literarni večeri, na katerih so brali tržaški katoliški pisatelji iz svojih del. Podobnih kulturnih prireditev ni v takem obsegu spravila skupaj nobena druga prosvetna organizacija.

Poseben značaj so dobile recitacijsko-pevske prireditve ob različnih prilikah, kot za Marijino leto ali proslave Kristusa Kralja. To niso bile prireditve z nekim ljudsko-masovnim okusom sestavljene, ampak so bile na lepi kulturni ravni.

Nekajkrat so prišli gostovat v avditorij tudi igralci iz okolice (tako na primer Bazovci). Rojanski kulturni krožek, ki se skriva v mali dvorani Marijinega doma, ki je ves vlažen in majhen, je mogel nastopiti enkrat tudi v avditoriju. Tuji Svetoivanska igralska skupina je prišla enkrat spet iz svojega malega Marijinega doma

tudi na oder avditorija. V avditorij bi mogli priti pevski zbori iz Trsta in okolice, pa zadnja leta že ni bilo mogoče dobiti prostora, ker so navahili zbori in plesalci iz vse Jugoslavije, domače tržaške Slovence — katoličane pa so potisnili iz dvorane. — Kulturni in igralski krožki v malih prostorih, v Rojanu, pri Sv. Ivanu, v Marviniem domu na cesti Risorta in drugod imajo stalno svoje prireditve. Ne delajo iz njih takega pompa po časopisu kot drugi. A zato jih ne bo nihče držal večno v tesnih in neodgovarjajočih prostorih.

V letih po vojni so Slovenska prosveta, Slovenski oder in prosvetno-pevske skupine imele toliko prireditev v Trstu in okolici, da upravičeno vsi tisti Tržačani, ki so jih posecali in ki so jih pripravljali, vprašajo rimsko vlado:

S kakšno pravico hočete te svoje držav-

ljane prezreti in potisniti v kot, ko postavljate kulturni dom, ki naj bi služil slovenski manjšini na Tržaškem?

Naše prireditve so obiskali nekajkrat tudi odlični italijanski gostje; videli so, da smo tu in so se prepričali, da so prireditve na kulturni višini. Od njih samih smo bili deležni tudi nemalokdaj priznanja. Komunistično časopisje je šlo vsa ta leta z molkom mimo polnih avditorijev, pogosto bolj polnih na naših prireditvah kot na njihovih. Toda z molkom se ne da zatajiti življenja in dela katoliških Slovencev. 1947. leta smo se zatekli pod milo nebo na Repentabor in smo tam prizorili velike igre, ker nismo našli najskromnejše strehe v Trstu. Tudi o tistih velikih taborih naslednja leta, ki jih je obiskalo pogosto več tisoč ljudi, komunisti niso napisali nikdar besede. A to nas ni ustavilo. Delali bomo dalje, italijanske katoličane pa prosimo, da nas podpro, ko zahtevamo, da bodoči kulturni dom ne sme biti last komunistične politične stranke.

Nestrpno pa čakamo, da bi nam bil na razpolago čim prej avditorij.

Ne gre pa ne gre

Kaj ne gre in pa ne gre? Z zidanjem Nove Gorice. Letos ob desetletnici mladinskih brigade, ki so udarniško začele graditi Novo Gorico, misleč, da se mesta gradijo kot otroške hišice iz blata, priznavajo, da z izgradnjo novega gospodarskega, kulturnega ter upravnega centra Primorske niso nikamor prišli. Tako daleč smo celo, da si zastavljajo vprašanje, ali naj pospešujejo gradnjo Nove Gorice ali Kopra kot bodočega središča Primorske. Vsekakor Nova Gorica kot središče Primorske obstoji danes še samo iz nekaj morske obkrožene hiše, ki so počiasti rastle hišice. Za eno vem, da jo je mož zidal štiri leta, pa še ni končana. Tudi naši poglavarji to dobro vedo. Zato si lahko bral v zadnji številki »Primorskih novic«, da so naši »kapotiči ugotovili, da je zasebna gradnja stanovanj najcenejši in najboljši izhod iz stanovanjske stiske. To oni vedo, toda ponavljam: PRI NAS GRADIMO SOCIALIZEM, zato mora ostati stiska, revščina in pomanjkanje, kajti samo to troje je primeren teren za gradnjo socializma. Si razumel?»

Zmajal sem z glavo. »Seveda, vi tega ne razumete, ker gledate socializem samo od zunaj. Mi pa, ki smo znotraj te menažerije, vemo, da je ravno tako.«

»Bo že res,« sem dejal. »Tu imate res več izkušnje. Morda se pa še kdaj kaj vidiva. Tvoji razgovori so zanimivi. Zato, kako ti je ime?«

»Pusti, to ni važno. Ključem se... tovariš. Ostalo je odveč. Zdravo!«

In je šel. Jaz pa sem posedel še nekaj časa pri »Sabotini« v Solkanu ter naročil še en deci, ker mi lepi nauk o socializmu kar ni hotel dol po grlu. K. K.

tisoč novih stanovanj v sedmih letih. To se tudi že čuti, zato ni več tako huda stiska za stanovanja, kot je bila prej, posebno če imaš denarja, da lahko plačaš visoke najemnine v novih hišah.

»Haha, haha,« se je začel smejati moj sobesednik. »Ti si pa naiven. Ali misliš, da bi pri nas ne zidali? Privatniki bi dali pol življenja, če bi mogli priti do hišice. Glej ono malo novih vil, ki si jih videl v Rožni dolini, pa ob cesti v Šempeter in tu v Novi Gorici, so vse pozidali privatniki. Kamen na kamen so počasi rastle hišice. Za eno vem, da jo je mož zidal štiri leta, pa še ni končana. Tudi naši poglavarji to dobro vedo. Zato si lahko bral v zadnji številki »Primorskih novic«, da so naši »kapotiči ugotovili, da je zasebna gradnja stanovanj najcenejši in najboljši izhod iz stanovanjske stiske. To oni vedo, toda ponavljam: PRI NAS GRADIMO SOCIALIZEM, zato mora ostati stiska, revščina in pomanjkanje, kajti samo to troje je primeren teren za gradnjo socializma. Si razumel?«

Zmajal sem z glavo. »Seveda, vi tega ne razumete, ker gledate socializem samo od zunaj. Mi pa, ki smo znotraj te menažerije, vemo, da je ravno tako.«

»Bo že res,« sem dejal. »Tu imate res več izkušnje. Morda se pa še kdaj kaj vidiva. Tvoji razgovori so zanimivi. Zato, kako ti je ime?«

»Pusti, to ni važno. Ključem se... tovariš. Ostalo je odveč. Zdravo!«

In je šel. Jaz pa sem posedel še nekaj časa pri »Sabotini« v Solkanu ter naročil še en deci, ker mi lepi nauk o socializmu kar ni hotel dol po grlu. K. K.

DOBER ZGLED

Posnemanja vreden zgled pravega odnosa med delom in kapitalom so dali bratje Barajas mesta Jean v Spaniji. Tovarno čokolade, katere lastniki so bili, so kot nagrado darovali svojim delavcem, katerim dolgujejo svoje blagostanje.

ČE JE SONCE BOLNO...

Zadnje čase je sonce povzročilo astronomom vsega sveta veliko skrbi in dela. V središču vseh njihovih razgovorov so bile sončne pege, eksplozije, cikloni.

Sončne pege in protuberance so sicer normalen pojav na soncu, le da se v takem obsegu niso pojavile od pamtveka. Vsaj tako pravijo!

Kaj so protuberance? Brizganje ogromnih mas raznih gorečih plinov. Nekatere sončne pege so po velikosti 100 krat presegle zemeljski premer. Iz observatorija Musashino na Japonskem so 22. februarja opazovali skozi 12 minut nepojmljivo silne eksplozije. Dr. Thomas Gold iz observatorija Greenwich je dejal, da bi niti 1 milijon vodikovih bomb ne moglo povzročiti podobne eksplozije.

Atomi, protoni in elektroni, ki so odfrčali in prišli v območje naše zemlje, so jonosfero docela spremenili. Jonosfera, ta najbolj zunanja in najbolj razredčena plast naše atmosfere, je namreč zaradi množine atomov, ki so se vsipali vanjo, izgubila svojo najznačilnejšo lastnost, to je: zmožnost odbijanja elektromagnetnih valov, ki so prihajali od zemlje. Radijski valovi se zato ob jonosferi niso več odbijali, temveč so jo predrli in se porazgubili v svetovni prostor. Magnetne igle so v tistem času kar ponorele; telepni aparati niso delovali; v Angliji ni bilo mogoče imeti po radiu stika z nobeno državo na svetu. Enako so poročali iz Azije, Avstralije, Severne in Južne Amerike. Vso to revolucijo zračnih valov je povzročila revolucija, ki je oddaljena od nas 150 milijonov km: revolucija na Soncu!

Kar nas od vsega tega pobježe najbolj zanima je to, da pripisujejo strokovnjaki sibirski mraz preteklih dni vprav izrednemu delovanju sončnih peg. Motnje na elektromagnetnih poljih so spremenile smer visokim zračnim tokovom, kar je imelo za posledico burne meteorološke spremembe.

Pa tudi človeški organizem ni izvzet od posledic, ki jih sončne pege povzročajo. V »France Dimanche« trdi dr. Faure, da je večje število težkih bolezni v zvezi s povratkom sončnih peg. Tako n. pr. je v tisti dobi veliko več smrtnih slučajev od kapi zadetih, bruhanje krvi pri jetičnih, tleče bolezni nenadoma izbruhnjejo, itd. Sovjetski biolog Tehijewsky je z diagramom prikazal zvezo med epidemijami nekaterih bolezni in sončnimi pegami. Dokler se niso poznali cepiva proti davici,

se je ta bolezen redno poostrila vsakih 11 let, to je doba presledka vsakokratnih pojavov sončnih peg.

Obronto pa učinkujejo sončne pege na rastlinstvo pozitivno. Statistike govore o obilnejšem pridelku grozdja odnosno vina v letih izredne aktivnosti na soncu. Pri lesu je ta aktivnost še bolj očita: ob prerezu se namreč opazi, da je vsaka 12. plast debelejša od drugih; to je plast iz leta sončnih peg.

Ni torej vseeno, ali je sonce »zdravo« ali »bolno«; naše zdravje, rast in rodovitnost zemlje so z njim tesno povezani!

Velik si, o Bog, in veličastnih skrivnosti je polno Tvoje stvarstvo!

Strah pred mrtvimi

Prve dni po veliki noči so neznanke roke oskrunile grob padlih partizanov na Katinari in poškodovale spomenik padlih slovenskih žrtev v Bazovici. Vsa slovenska in poštna italijanska javnost se nad tem dejanjem upravičeno zgraža. Posebno moramo obsojati katoličane, da se skrini spomin padlih, ki so dali življenje iz ljubezni do svojega naroda, zakaj četrti božja zapoved nam nalaga dolžnost, spoštovati očeta in mater in ljubiti vse, kar je s tem v zvezi, rodno grudo, domače običaje in materin jezik. Vsakemu civiliziranemu narodu pa je del kulture tudi toleranca do drugih narodov. Brez narodnostne strpnosti bi bilo nemogoče sožitje ljudi posebno na ozemlju, kjer prebiva skupaj več narodov. Seveda je vojna prinesla mnogo razdejanja in tako tudi spomeniki in grobovi umrlih niso bili več varni. Spominjamo se še, kako so okupatorji razstrelili v Ljubljani spomenik kralja Aleksandra. Toda ta dogodek ni mogel spremeniti toka svetovne zgodovine. Tako tudi oskrumba groba na Katinari in spomenika v Bazovici ne bo nič izboljšala položaja na Tržaškem ozemlju. Želeti bi bilo, da bi prišlo na dan, kdo je to zagrešil, da ne bi zaradi krivcev bilo nevolje na nedolžne. Medtem ko je treba obsoditi take izbruhe narodnostne mrznje, naj jih zagreši kdorkoli in kjerkoli, želimo, da bi se to pri nas nikoli več ne zgodilo.

Volili bomo slovensko listo!

Bližajo se volitve v občinske svete in v deželni zbor na Tržaškem. Volivke in volivci bodo spet poklicani, da z glasovnico v roki povedo, za kaj so: za slovenstvo ali za megleni internacionalizem, za svobodo ali za diktaturo in nasilje.

Naši nasprotniki že dolgo časa škodoželjno napovedujejo, da se bomo izneverili našemu slovenskemu programu. Dosedaj smo pustili, da so junaško razglašali svojo politično modrost. Sedaj pa sporočamo vsej slovenski javnosti, da bomo tudi pri teh občinskih in deželnih volitvah nastopili z lipovo vejico na SLOVENSKI LISTI, in sicer v mestu in v okoliških občinah. Prepričani smo, da bodo ta složni slovenski nastop potrdili vsi zavedni Slovenci.

GLASUJTE ZA SLOVENSKO LISTO!

Pevski zbor

(Iz »Duhovnega življenja« - februar 1956)

(Nadaljevanje in konec)

Že prvo nedeljo, ko so ljudje po dolgem času spet čuli orgle pri maši, so se začudeno spogledovali in se ozirali na kor. Da bi se mežnar vrnil, le niso mogli verjeti. Da se dobi še kje kak učitelj, ki mara pri maši igrati na orgle, si spet niso mogli misliti. In tako lepo igranje med vso mašo! Vendar je bilo spet enkrat vse tako pri službi božji, kakor mora biti. Župnik je že kar dobro govoril, na koro se je lepo pelo in igralo, ljudi tudi ni bilo malo v cerkvi — dobrim ljudem se je kar samo smejalo.

Otroci so odslej rajši hodili k maši, da jih je videl učitelj. Fantje so imeli učitelja radi. Dekleta še bolj. Ni bilo težko dobiti novih pevcev. Vsi bi radi peli. Še taki, ki niso imeli posluha. Vsako nedeljo je bilo petje lepše in močnejše. Vsako pot nova pesem. Na koro je bil vedno red in mir. Gospoda Simonu se je zdelo, da se je šele sedaj pričelo pravo življenje v fari. Da se začetna gorečnost le ne bi prehitro ohladila!

Da ne bi pevcu odkrili med njima kakih razlik v naziranju glede cerkvenega pevskega zbora, sta si župnik in učitelj v začetku pogosto izmenjala svoje misli.

»Kaj se vam zdi najbolj važno pri cer-

kvenem pevskem zboru, gospod župnik?« je ob prvi priložnosti vprašal učitelj.

»Pevske vaje, gospod vodja! Boljše, da nimamo zbora, kakor da bi imeli zbor brez pevskih vaj.«

»Se popolnoma skladava, gospod župnik. In za tem, na kaj se polagate važnost?«

»Na točnost, red in disciplino. Ako prihajajo pevci k vjam ali celo k maši nepozno in neredno, ako brez opravičila izostajajo in vodjo zbora ne ubogajo, zbor ne bo nikoli bogve kaj pomenil. Vodja zbora ima pravico in dolžnost, da vzgaja pevce v tem smislu.«

»V točnosti nam dajete res lep zgled,« je učitelj pohvalil župnika. »Točno ob uri pristopite k oltarju, tudi če je še polovica ljudi pred cerkvijo.«

»Če bom na ljudi čakal, kmalu ne bo prišel nihče več pravočasno k maši,« je pohvala dobro dela župnika.

»Kaj naj še priporočam pevcem po vašem mnenju?«

»Pobožnost. Pevci ne smejo izgubiti izpred oči, da sta maša in pridiga tudi zanje. Ni prav, ako pevci med mašo oltarju hrbet kažejo in se komaj kdaj ozrejo na oltar. Pevci morajo biti med mašo neprestano povezani z duhovnikom pri oltarju. Iz tega razloga mi je všeč, čeprav ni v skladu s liturgijskimi predpisi, a je zaradi starodavne navade na Koroškem dovoljeno, da sme namreč duhovnik pri nedeljski službi božji vse to peti, kar poje pri slovesni maši, čeprav pevci namesto latinskega besedila pojejo odgovarja-

joče mašne pesmi v domačem jeziku. Tako imajo pevci vsaj nekaj časa, da se zberejo in na oltar pogledajo. Ni namreč dobro, ako so pevci med mašo preveč zaposleni in pojejo pesmi drugo za drugo, tako da si komaj note izmenjajo. Slabo je tudi, ako med pridigo iščejo note, se pogovarjajo, kaj bodo peli in se za pridigo ne brigajo. So to na videz malenkosti, v resnici pa je za pevce zelo pomembno, ker so sicer v nevarnosti, da sčasoma zgube spoštovanje do vsega, kar je v zvezi s cerkvijo.«

»Vse te važne misli bom skušal pevcem polagoma dopovedati pri pevskih vajah. Danes vas le še to prosim, da mi odkrito poveste, kakšne želje imate glede vodje cerkvenega pevskega zbora.«

»To pa sami veliko bolj veste kot jaz. Glavno je, da sva si upoštevajoč predpise o cerkveni glasbi, soglasna glede izbire pesmi. V ostalem se mi zdi le še to važno, da se župnik ne vtika preveč v pevski zbor, ako se more zanesti na vodjo, kakor se jaz lahko na vas zanesem,« se je odločil župnik učitelju za prejšnji poklon.

»Ako bi se vsi župniki ravnali po tem pravilu, bi marsikak učitelj v veseljem sodeloval pri pevskem zboru in pri cerkvenih društvih,« se je učitelju od vsega zdelo najbolj to, kar je župnik nazadnje povedal.

Ob drugi priložnosti je spet vprašal učitelj:

»Imate glede izbire pesmi kako posebno željo, gospod župnik?«

»Semtertja, zlasti ob praznikih in ob začetku novega cerkvenega leta, vam bom morda kdaj izrazil kako željo, ako ne boste hudi. Že sedaj bi rad pripomnil, da mi niso všeč pesmice, ki jih človek včasih čuje po dekliških zavodih. Brez vsake vsebine so in ne dvigajo duha k Bogu. Cerkevna pesem mora biti jasna, vsem vernikom razumljiva molitev. Dokler še ne moremo misliti na ljudsko petje, naj bi pevski zbor tako prepeval, da bo petje ljudi v cerkvi pritegnilo, budilo v verniki pobožnost, jim pomagalo do boljega razumevanja svete maše, jih plemenitilo in njihova sreča kvišku dvigalo.«

Včasih je šel k pevskim vjam v solo tudi dušebrižnik, da je dal vodju in pevcem priznanje za njihov trud. Tako tudi na tisto nedeljo popoldne, ko je bil stari Lakner v župnišču. Ob tej priložnosti so pevcu hoteli vedeti, kako mašo bo imel knezoškof in kaj se bo pri maši pelo.

»Gospod knezoškof bo imel tiho mašo. Zdej pa sami povejte, katere pesmi bi radi med škofovo mašo prepevali,« je dal dušebrižnik pevcem priložnost, da pokažejo, koliko se razumejo na take stvari.

Med pevci je nastalo veliko nesoglasje, ker bi radi peli ob birni vse znane pesmi in še nekaj novih. A morali so se odločiti le za nekatere. Nekdo je predlagal, da bi v začetku peli pesem v čast Sv. Duhu, pri darovanju v čast Sreč Jezusovemu (Herz-Jesulied), po povzdigovanju v čast Devici Mariji (Marienlied), po obhajilu pa škofu v čast: Ecce sacerdos magnus.

Župnik je poslušal in čakal, da pride na vrsto. Tudi učitelj je molčal.

»In vi, gospod župnik, kaj mislite?« je končno dal učitelj župniku besedo.

»Pri škofovi maši se bo od začetka do konca pela Schubertova mašna pesem brez vsakih vložkov in dodatkov. Druge pesmi lahko požete pred mašo in med birmovanjem, ob škofovem prihodu in odhodu, med mašo pa se bo pela celotna mašna pesem: Hier liegt vor deiner Majestät. Ne le vernikom, temveč duhovniku samemu pomagajte z njo, da opravi mašo bolj zbrano in pobožno. Drugih pesmi se človek naveliča, ako jih sliši nedeljo za nedeljo, Schubertovih mašnih kitic nikoli. Vsako nedeljo pomagajo človeku znova, da kar najbolj vredno prisostvuje daritvi.«

Nihče ni ugovarjal župniku. Pevci so odšli, ker je bilo že pozno, dušebrižnik in učitelj sta še posedela.

»Potrebujete še kak glas, gospod učitelj?« je vprašal gospod Simon.

»Vse drugo je v redu, le en dober sopran bi mi prav prišel,« je učitelj uprl oči v župnika.

»Jaz vem za dekle, ki poje dober sopran,« je pričel dušebrižnik praviti učitelju o Laknerjevi Pavlini.

»Nič se ne bojte, gospod župnik, jaz že vem, koliko je dati na ženske besede. Jaz sam grem jutri k Laknerju, da jo povabim,« se je učitelj tistega večera zadovoljen poslavljajal od župnika.

Nove krivice na Tržaškem

Mučno je pisati negativne stvari in bralcem tudi večno tarnanje prav nič ne ugaja. Toda naš katoliški časopis hoče biti vedno ogledalo resničnega življenja in zato moramo poročati vsaj v kratkih obrisih o novih krivicah na Tržaškem:

1. predstavniki krajevne civilne oblasti so po svoje prikrili zakon o pokrajinskih volitvah v vidno škodo Slovencev na Tržaškem. Naše štiri občine bi morale dobiti osem poslancev, a strojček so zavrteli tako, da bomo imeli samo dva. In še ni gotovo, da bosta ta dva Slovencev, ker so Bazovico in vso dolinsko občino pridružili Miljam, vse ostale naše občine pa Barkovljam, Grljanu in Greti in tako smo povsod Slovenci v manjšini.

2. Naši slovenski optanti hodijo po križevem potu od Poncija do Pilata in kakor vse kaže, bo konec usoden za vse ali vsaj za veliko večino. Londonski sporazum ima sicer imenitne določbe, toda na tržaški prefekturi se za londonske papirje malo zmenijo! Po vrsti odbijajo prošnje za opcijo in po svoje tolmačijo prepise v škodo slovenskih optantov.

3. Mesto Trst dobi sedaj veliko novih ulic, toda niti v naših slovenskih predmestjih ne bo niti ena imenovana po naših zaslužnih možeh! Vse nove ulice bodo nosile imena italijanskih osebnosti. Zato so vsi slovenski odborniki glasovali proti županovemu predlogu, a zmogala je seveda večina in ta večina je na žalost in v resnično sramoto demokrščanskega imena vedno proti Slovencev.

To so tri vidnejše krivice, ki v teh dneh grmijo na brezpravne Slovence na Tržaškem! Poleg teh, ki zadevajo prav vse tržaške Slovence, je še znana in vedno nerazumljiva, ki pada samo po katoliških in nekomunističnih Slovenceh: rimska vlada izročila stotine milijonov slovenskim komunistom na Tržaškem za kulturni dom! Človeško gledano in sojeno, se vsa naša slovenska pravda na Tržaškem bliža svoji Kalvariji in položaj se še temni zaradi bližnjih volitev. Toda ne obupajmo in se za-

radi prevelikega trpljenja ne sramujmo slovenskega imena! Naš Cankar nam je za težke dni tako lepo napisal: Velikega petka je bilo treba, da je zasijalo ponižanemu človeštvu velikonočno jutro Odršenikovega vstajenja!

Dva kulturna dogodka v Trstu SLOVENSKI VEČER

Ker je bilo prejšnji torek celodnevno čiščenje Najsvetejšega, je bil slovenski večer prestavljen na torek 17. aprila.

Predaval bo prof. Ivan Theuvschuh o temi: ČLOVEK V DRUŽBI — OBRAZ NJEGOVE SRČNE KULTURE (v luči našega narodnega življenja).

V drugem delu pa bo g. župnik Grmek pokazal nekaj najlepših barvnih slik naše bližnje in daljne okolice.

Začetek večera ob 19.30. Vljudno vabljeni tržaški Slovenci!

Mladi igralci pripravljajo krstno predstavo veseligrig Mihaela Jerasa:

»VEČER BELIH VRTNIC«

Obljubljen je avditorij za soboto 21. aprila. Če bo torej vse po sreči, bomo spet po dolgem času videli na odru naše domače študente. Veselimo se njihove mlade prireditve. Tržaški Slovenci bomo seveda za to priliko napolnili dvorano.

Peče pri Boljuncu

Cerkvica na Pečah začenja drugo leto svojega obnovljenega življenja. Na to nedeljo popoldne smo v veliki procesiji prenesli Marijino podobo iz Boljunca na Peče. Dan je bil lep, a hladen. Čudili smo se zlasti mladim skavtom v njihovih poletnih krogih. Čudno pa se sliši, da se neki drugi slovenski dijaki iz Trsta — izletniki v Glinščici — niso najbolj vzorno obnašali. Sicer pa kaj več o tej zadevi drugič, če bo potrebno. Druga služba božja na Pečah bo na hinkoštni ponedeljek. Za teden upamo na toplo vreme in zato na veliko udeležbo od vseh strani. Na svidenje na Pečah!

govorice tudi uresničile, danes ni še mogoče vedeti. Verjetno je, da se bodo, ker je pomanjkanje škofijske duhovščine občutno.

Nov način štednje za stanovanja

Mestna hranilnica v Gorici (Cassa di Risparmio) je uvedla nov način štednje, tako imenovano štednjo za stanovanja.

Po 18 mesecih od izstavitve posebne knjižice, vinkulirane za dobo enega leta po 4%, bo vlagatelj lahko zaprosil za posojilo v višini vloge knjižici. Seveda bo moral ta denar uporabiti za gradnjo ali nakup hiše. Za posojila bo plačeval 5% obresti.

Podrobnejša pojasnila daje mestna hranilnica v Gorici in njene podružnice v Krminu, Ronkah, Gradiški in Pierisu.

Nova delovna središča

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo je nakazalo goriški provinci sledeče zneske za delovna središča: občini Doberdob

Prebrali so mu obtožbo, ki sta jo Sir Edmund Trafford in nižji šerif potrdila. Naj je stariček tako zatrjeval, da je zares hotel sina sodnikom izročiti, niso mu verjeli; nasprotno, sodnikom kakor poslušalcem v dvorani se je stariček gnusil. Še enkrat ga je grof Derby pozval, naj odkrito pove, kje je sin; le na ta način uide kazni za veleizdajo.

»Kakor gotovo tu pred vami stojim, lord,« je odgovoril stariček, »jaz ne vem.« Potem pa se je vrgel na tla pred sodnike in zatrjeval svojo nedolžnost: da je vse storil, samo da bi bil pokoren zakonom; saj obiskuje oznanjevanje čiste božje besede; sploh se hoče vedno v vsem pokoriti, kar Njeno Veličanstvo zahteva.

»Povejte nam, kje je vaš sin,« je trdo ponovil grof, »če hočete, da vam bomo verjeli.« — »Saj ne vem,« je obupno stokal stariček.

»Spomnite se torej do jutri! Ampak svetujem vam, da boste tedaj vedeli; če ne, se utegnute prav nemilo seznaniti s Skavingerjevo hčerjo.«

»Skavingerjeva hči« je bila natezalnica, najstrašnejše mučilno orodje, rabljeno tudi v Nemčiji in pri nas v groznih čarov-

1.982.120 lir za popravo ceste, pri kateri bodo zaposlili 30 delavcev skozi 76 dni; občini Števerjan v isti namen 488.710 lir za deset delavcev za dobo 51 dni; občini Sovodnje 1.332.320 lir za dobo 51 dni za trideset delavcev. Tako bo 11 brezposelnih dobilo za nekaj časa delo.

Obmejni promet v marcu

V preteklem mesecu so zaznamovali na vseh blokkih zelo velik promet oseb in vozil. Največ je bilo oseb, ki so prekoračile mejo s propustnico. Teh je bilo 37.690 Jugoslovancev in 16.869 Italijanov. Z dvolastniškim dovoljenjem je prekoračilo mejo 5.607 jugoslovanskih in 2.117 italijanskih državljanov. Največji promet so zabeležili na bloku pri Rdeči hiši. Z otvoritvijo novega bloka na Solkanski cesti pa se bo brez dvoma promet skozi blok pri Rdeči hiši znatno zmanjšal.

Zadnji val mraza?

Zdi se, da letos kar ne bomo prenehali pisati o valih mraza. Kdo jih more vse naštet? Vsekakor zadnjega ni nihče več pričakoval. Pa je kljub temu prišel tudi nad Gorico in termometer je padel kar na tri stopinje pod ničlo. Alpska pogorja, Dolomiti in Apenini pa so spet pozorišče snežnih viharjev in občutnega mraza. Kar pa je še najbolj čudno in kar se v mesecu aprila še nikdar ni pripetilo, je to, da je snežni vihar zajel tudi južno Italijo. Na belo nedeljo 8. aprila je snežilo po vsej neapeljski in puljski pokrajini. O snežnih viharjih poročajo tudi iz New Yorka.

Štandrej

Minuli ponedeljek 9. aprila je umrl na domu v Štandrežu g. Ivan Rijavec, ravnatelj Kmečke banke v Gorici in bivši sodnijski uradnik ter posestnik. Bil je ugledna oseba, saj je veljal za narodnozavednega moža, ki je pod fašizmom izgubil službo na sodnji zaradi svojega narodnega prepričanja in antifašističnega mišljenja. Kot družinski oče je vzgojil tri otroke, od katerih je gospa Vida profesorica na slovenski nižji srednji šoli v Gorici. Smrt je prišla precej nepričakovano, vendar ko se je čutil slabega, je želel duhovnika, ki je res prišel in mu podelil zakrament umirajočih.

Naj počiva v Gospodu, preostalim pa naše sožalje.

Jazbine

Glavna skupina romarjev, ki je iz Ločnika sem pešočila, je zamudila začetek blagoslova, zato naj romarji ne zamerijo, če ni bilo uradnega sprejema, kakor tudi nismo razen v »Glasu« posebej vabili nikogar. Drugič ne sprejem kaj bolj pristrane. Milošćine in ofra smo našli 6333 lir. Bog plačaj darovalcem! Tudi nekaj maš v pomenljive namene ter v zahvalo Mariji Pomagaj je bilo naročenih.

Delo pri cerkvi se nadaljuje. Imamo že prvi cementni tlak v ladi in do oltarnih stopnic. Zvonik ima že dušo, notranje leseno ogrodje za piramidasto streho.

Števerjan

V zadnjih osmih dneh so pri nas veliko zborovali. Občinski svet je na svoji seji popravljal zadnji sklep o zidavi nove šole in sklenil, da naj se z isto svoto (9.000.000 lir) sezida primerna šola na Jazbinah in na Valeriju. Upamo, da sklep odobri tudi prefektura.

Tokrat so se udeležili seje tudi jazbinski svetovaleci.

Svoj redni občni zbor je imela kmečko-bolniška blagajna. Nekateri so predlagali,

da bi blagajna dala vpisanim možnost proste izbire zdravniške asistene in plačala določeno vsoto za zdravniški pregled. Predlog je večina zavrnila, češ da bi tako izdatki preveč narasli.

V nedeljo pa je imela po treh letih svoj občni zbor Kmečko-delavska zveza. To je organizacija, ki ima namen podpirati z dobrimi nasveti in predlogi občinski svet ter pomagati podvigu našega kmeta s prirejanjem kmečko-kulturnih večerov in izletov. Po poročilu g. tajnika o delu zveze in g. predsednika, župana, o delu občinskega sveta v preteklih letih so izvolili nov odbor, kateremu se predseduje g. župan Podversič.

Udeležbe ni bilo veliko zaradi običajnega praznika na Vrhovlju. Tu na briški romarski poti, se je nabralo veliko Števerjancev, posebno mladine iz Dekliškega in Fantovskega krožka s svojim duhovnim asistentom. Najprej so z molitvijo in petjem pozdravili Najsvetejše in Marijo v lepo okrašeni cerkvi, nato pa prepolni veselja skušali s petjem zbuditi še zaspano briško mladost.

Tudi na velikonočni ponedeljek sta naši mladinski organizaciji: Fantovski krožek in Dekliški krožek priredili svoj običajni popoldanski izlet. Bili so na Tržaškem. Obiskali so romarske vrtove, tržaško mesto, Opčine in Devin. Vse je poteklo v najlepšem zadovoljstvu.

Podgora

Dne 8. aprila, na letošnjo sončno belo nedeljo, je obhajala 90. rojstni dan naša dobra in krščanska stara mamica gospa Jožeta Petecjan, rojena Brezigar, vdova po pok. Andreju. Njeni deveteri otroci — trije živi v Podgori in šest iz sv. raja — in skupaj z njimi tudi mi in vsi njeni številni znanci in prijatelji ji prav priščno voščimo in želimo obilo božjih blagoslovov!

DAROVI ZA SLOV. SIROTIŠČE: Makue Rafaela - Štandrej 1000 lir. Bog povrni!

POPRAVEK: Za Marijanišče je darovala 1000 lir ob smrti svojega strica Janeza Lozej Bernarda Terčon in ne Terezija Terčon, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v predzadnji številki lista.

POZOR!!!

Tri metre volnenega blaga za moško obleko s podlogo za Lir **4.950**
 " " " " **7.480**
 " " " " **10.700**

ter lepa izbira angleškega moškega blaga

dobite v trgovini

A. PERTOT

TRST - Ulica Ginnastica 22
 Telefon 95-998

Novi „štatut“

Goriški nadškofijski urad je izdal novi „statut“ ali uradni seznam duhovnih goriške nadškofije. V njem najde vse podatke o stanju goriške nadškofije dne 1. marca 1956, seveda le za oni del, ki je ostal pod Italijo. Naroča se na goriški kuriji.

Iz duhovniških vrst

Monsignor Enrico Mareon, stolni kano-nik in profesor cerkvene zgodovine v goriškem bogoslovnem središču, je na univerzi v Rimu promoviral za privatnega docenta cerkvene zgodovine. Čestitamo!

Franciškani na Placuti?

Vedno bolj se širijo govornice, da bodo upravo župnije na Placuti v Gorici sprejeli oo. franciškani tridentinske province. Te patre že poznamo, ker so prej upravljali svetišče M. B. na Sveti gori in pa samostan na Kostanjevici. Ali se bodo te

Jos. Spillmann: 15

DED IN VNUK

Služabnik je prišel povedat, da je pravkar prispel nižji šerif. Dve minuti na to je bil Sir Rihard jetnik. Šerif mu je pokazal zaporno povelje in stariček je čital: »Sir Rihard je »krit papeževce; tudi se po pravici sumi, da je omogočil beg svojemu sinu, rimskemu malikovalcu, s tem, da je varal kraljevo gosposko« — to je še prečital, nato pa je nezavesten omahnil v naslanjač. Šerif ga je do jutra strazil, potem ga pa odvedel v Preston.

In tako ga sedaj vidimo pred sodniki. S težko krivdo si je bil obremenil vest, da bi imel mir s strani sodnikov. In zdaj je bil ujet, ujet v zanki, ki si jo je sam spletel. Kako strašno ga je moralo zaboliti, ko se je spet osvobodil in se videl ujetega, pred sodniki. Ni čudno, da je ta udarec nevarno omajal življenjsko moč staričev. Dobro, le predobro je vedel, da ga čaka že samo zaradi tega, ker ga sumijo veleizdaje, natezalnica. V zavesti krivde, obenem pa v grozi pred mukami, je začel skoraj blazneti.

NOVICE IZ RAJBLJA

Zima nas tudi letos noče zapustiti. Zopet je sneg pobelil vrhove in tudi dolino; tudi voda nam je nanovo zmrznila.

Velikonočni prazniki so za nami. Obredi velikega tedna so bili po novem zvečer. Obisk je bil zelo lep, cerkev ves veliki teden polna vernikov. Imeli smo tudi slovenskega spovednika za veliko noč, le žal, da so se ga le maloštevilni poslužili. Povedati moramo tudi, da velike noči nismo praznovali s sproščenim srecem. Krivdo za to nosi stavka, ki se je ravno pred prazniki začela. Sedaj, ko to pišem, smo že 11 dni v stavki za izboljšanje življenjskih pogojev. Delodajalec namreč noče priti nasproti našim zahtevam po plačevanju posebne doklade za kosilo (indennità di mensa). Ko so se pogajanja v Vidnu razbila, smo stopili v stavko. Rudarji stavkamo skoro 100%; le nekaj stavkokazov je, povečini izmed članov C.G.I.L. (komunist. sindikal. organiz.). Uradniki se nam tudi niso pridružili. Njim se pač dobro godi, zato se jim ne zdi vredno pripogibati se za drobtinice, za katere se borimo mi. Zapustili so nas tudi Furlani, ki so šli domov, za čas, ko traja stavka. Tudi z one strani meje iz Loga in Boveca so ostali doma. Tako je sedaj naša vas zelo pusta in žalostna. Žalostna posebno zato, ker je nevarnost, da zaradi premajhne solidarnosti med nami rudarji staka ne uspe. Vsi bi morali ostati tukaj z nami vred in složno zahtevati naše pravice. — Nevarnost in, po mojem mnenju, tudi neumestnost stavke v tem trenutku je tudi v dejstvu, da smo pred volitvami. Vsakdo ve, da bo nezadovoljen volivci vedno volil proti sedanjim oblastem, ker ne pomisli, da bodo jutrišnje morda dosti slabše. Zato bi bilo za vse najbolj pametno in koristno, ko bi se delodajalec uklonil in bi prišlo do zadovoljivega kompromisa.

Rajbelj, 9. 4. 1956.

RUDAR

OBVESTILA

KROJNI TEČAJ ERRE-VI se vrši stalno v Gorici v ulici Alviano 6 v slovenščini.

ROJANSKI OTROCI ponovijo v nedeljo 15. aprila v Marijinem domu, ulica Apia-ri 23 pravilnično igro v petih slikah

MACEHA IN PASTORKA

Začetek ob 17.15!

Med odmori srečolov.

Vabljeni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
 Tiska tiskarna Budin v Gorici

jaz rekel. Za vse na svetu ne bi hotel biti v njegovi koži. Lahko noč, boter! Ampak to si smeva samo v uho povedati dandanes.

Ločila sta se. Mr. Clayton je zavil v stransko ulico. Pa komaj je storil par korakov, je stopila iz sence bližnje hiše preden zastira gospa, ki je bila v sodni dvorani stala poleg njega.

»Vi ste katoličan in, kakor sem uverjena, mož poštenjak,« ga je ogovorila. »Ječar jetnišnice 'Friary' je vaš sorodnik. Ali bi vi, hoteli materi malega Worthingtona posredovati kratek pogovor z ječarjem?«

»Ste li vi gospa Worthington?« je vprašal lončar. »Bog vas živi, milostiva gospa! Kar za mano pojdite, se bo že kako naredilo.«

»Se nocoj?«

»V eni uri.« In stopala sta skozi ulice in uličice, dokler nista čisto blizu mestnega obzidja vstopila v neko nizko hišico.

Medtem se je bilo popolnoma znočilo. Nemo so mogle visoke strehe in razni stolpi kvišku proti nebu, z nebesnega oboka pa so prav tako nemo sijale doli na to mrzlo zemljo neštevilne zvezdice.

Ali jih je mali John iz svoje ječe videl? Ali se je kaj spominjal božične pesmi, ki jo je bil na sveti večer pel in v njej angelee primerjal čuječim zvezdam? Dva angela sta pa prav gotovo bdela nad njim: eden v nebesih, ki je bil danes dečkovo junško veroizpoved z leskečimi črkami zapisal v knjigo življenja; pa eden na zemlji, in ta viden, ki je hotel vse poskusiti, da mu prinese tolažbo in bodrilo in če le mogoče, tudi rešitev — ljubeča mati.

5. POGLAVJE: STVARI SE RAZVIJAJO DALJE

Kakih dve sto korakov od hiše našega znanca lončarja je stalo starodavno, mračno samostansko poslopje, imenovano po angleško »Friary« (izgov. Frajeri), t. j. hiša bratov samostancev. Sezidano že leta 1221. za »brjave brate«, t. j. franciškane (sezidati ga je bil dal grof Lankastra), je bilo poslopje skozi tri sto let zvesto služilo svojemu namenu, dokler ni kralj Henrik VIII. redovnikov pregnal; tedaj pa so hišo spremenili v jetnišnico. In tako najdemo malega Johna zaprtega v taki nekdanji meniški celici.

(Nadaljevanje)